

## DESCRIEREA

### derulării programului Ocrotirea patrimoniului cultural imobil al județului Harghita pe anii 2025-2026

**1. Denumirea programului: Ocrotirea patrimoniului cultural imobil al județului Harghita pe anii 2025-2026**

**2. Denumirea instituției publice răspunzătoare de realizarea programului:**  
Consiliul Județean Harghita ca organ al autorității administrației publice județene.

**3. Prioritatea programului:**

Programul urmărește protejarea și păstrarea imaginii tradiționale a localităților, identificarea obiectivelor de patrimoniu, reglementarea modului de construire a clădirilor noi pentru a păstra atât identitatea locală, cât și de a valorifica potențialul turistic județean reprezentat de acestea.

**4. Scopul și descrierea succintă a programului:**

Scopul programului pentru anii 2025-2026 este elaborarea unor proiecte model de case de locuit în mediul rural precum și studierea și prezentarea obiectivelor de patrimoniu în mediu cât mai larg – forumuri de specialitate, organizarea conferinței de specialitate în colaborare cu Asociația Societatea Maghiară Tehnico-Științifică din Transilvania – EMT, organizarea unor campanii de revitalizare a patrimoniului construit în colaborare cu asociații sau fundații cu acest profil prin realizare de filme artistice privind monumentele istorice cu denumirea “Just a Monument”, realizarea simbolului pt. marcarea obiectivelor de patrimoniu (identificate în urma inventarierilor), și procurarea Ghidului de arhitectură pentru această zonă în mai multe exemplare, în vederea diseminării obiectivelor programului în rândul autorităților publice locale și specialiștilor.

La conferințele de specialitate vor putea participa reprezentanții județului și a unităților administrativ teritoriale din județul Harghita, profesioniști în domeniu, numeroși specialiști din țară – urbanisti, arhitecți, ingineri care, prin activitatea desfășurată în mediul universitar, în administrația publică centrală și locală, precum și în firme private, contribuie la planificarea, proiectarea și dezvoltarea teritoriului și localităților, în felul acesta programul poate atinge o eficiență maximă în ceea ce privește scopul și obiectivele propuse. Iar prin dezvoltarea site-urilor, cu prezența în mediul online, presă și televiziune lărgim posibilitatea de a atrage atenția locuitorilor, celor care folosesc și îngrijesc (sau nu) obiectele de patrimoniu construit, asupra importanței programului.

## 5. Rezultatele obținute în anii 2009-2024

A fost inventariat patrimoniul construit a 85 localități în valoare de 723.000 lei.

Inventarierea valorilor patrimoniului construit a fost efectuată de firme formate din specialiști în domeniul arhitecturii, pe baza unor contracte de prestări servicii încheiate cu respectarea legislației din domeniul achizițiilor publice.

În cursul efectuării inventarierii patrimoniului construit a localităților, localnicii și reprezentanții comunelor află informații importante despre arhitectura tradițională a localităților în cauză.

Inventarierea s-a efectuat în colaborare cu studenții de la facultățile de arhitectură, în felul acesta se urmărește conformarea – respectarea îndrumării arhitectului Kós Károly care sună în felul următor “un arhitect tânăr nu ar trebui să ia creion în mână până când nu cunoaște tradițiile neamului”(important din cauza că facultățile de profil nu abordă această tematică).

Am contribuit la apariția cărții domnului arhitect Albert Homonnai Márton cu denumirea „Modernizare în arhitectura tradițională – Épített örökség és modernizáció” A fost elaborat “Strategia de protejare a patrimoniului construit” de către arhitectul Máthé Zoltán și urmează să fie revizuită și inclusă în Strategia pentru Ocrotirea Patrimoniului Cultural Imobil a județului Harghita în anul acesta.

S-au organizat 19 conferințe de specialitate la care s-au prezentat rezultatele programului precum și 13 prezentări în localități inventariate.

În 2021 au fost dezvoltate site-urile de specialitate [www.tinutulsecuiesc-360.ro](http://www.tinutulsecuiesc-360.ro) și [www.patrimoniuc construit.ro](http://www.patrimoniuc construit.ro)

## 6. Finanțarea programului:

Bugetul programului pentru anii 2025-2026 este în sumă de 132.000 lei, sumă din care 42.000 lei este prevăzut pentru anul 2025 în anexa nr. 5 la Hotărârea Consiliului Județean Harghita nr. 36/2025 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al județului Harghita pe anul 2025 și estimările pe anii 2026-2028, capitolul bugetar 80.02.01.10.

### Bugetul programului

- în lei -

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Bugetul programului pe anul 2025	Credit de angajament pe anul 2026
1	Servicii de proiectare (proiecte model)	10.000	90.000
2	Servicii de cazare	10.000	-
3	Servicii artistice	12.000	-
4	Cărți de specialitate	10.000	-
	<b>TOTAL ANUAL</b>	<b>42.000</b>	<b>90.000</b>
	<b>TOTAL</b>	<b>132.000</b>	

## **7.Partenerii programului:**

- Organizații Nonguvernamentale de specialitate: Asociația Societatea Maghiară Tehnico-Științifică din Transilvania – EMT
- UAT (Unitățile administrativ–teritoriale) din județul Harghita

## **8.Beneficiarii programului:**

Beneficiarii direcți vor fi în primul rând autoritățile administrației publice județene, administrațiile publice locale din județul Harghita, profesioniști în domeniu – urbanisti, arhitecți, ingineri care, prin activitatea desfășurată în mediul universitar, în administrația publică centrală și locală, precum și în firme private, contribuie la planificarea, proiectarea și dezvoltarea teritoriului și localităților.

Beneficiari indirecti vor fi cetățenii județului Harghita, întreprinzătorii locali în domeniul turismului, firmele de construcții și meșteșugarii din județul Harghita, care folosesc tehnici și materiale tradiționale regiunii.

## **9. Durata de desfășurare a programului:**

- 01 mai – 31 decembrie 2026

## **10. Rezultate așteptate:**

Atragerea atenției locuitorilor județului Harghita asupra patrimoniul construit tradițional al localităților, atragerea atenției specialiștilor și oamenilor de decizie, reprezentanți ai autorităților administrației publice centrale (premier, miniștrii, președinții comisiilor de specialitate din Senat și Camera Deputaților) și locale, ai structurilor asociative ale acestora, ai centrelor universitare care pregătesc specialiști în domeniu, ai agenților și inspectoratelor cu incidență asupra domeniului amenajării teritoriului și urbanismului și executării lucrărilor de construcții, asupra lipsurilor, generalităților reglementărilor în domeniul păstrării patrimoniului construit și natural.

Păstrarea imaginii satelor în forma actuală, chiar îmbunătățirea lor, stoparea construirii haotice. Conceperea unor modele de regulamente locale de urbanism ce vor institui regimurile ce trebuie respectate de noile clădiri pentru păstrarea, protejarea și ocrotirea imaginii locuințelor tradiționale din județul Harghita.

Obținerea de date noi și informații asupra modului de construire a locuințelor tradiționale și despre data și stilul de construire din toate zonele studiate. Crearea unei baze de date digitală în care vor fi incluse zonele care ar trebui protejate, rânduri de străzi, clădiri, urmând să fie stabilită modalitatea de protejare a acestor perimetre, toate acestea ducând la conceperea liniilor majore de proiectare a construcțiilor noi ce urmează a fi edificate în zonele cu arhitectură protejată local.

Schimbarea mentalității oamenilor privind arhitectura modernă, de a păstra în arhitectura modernă cultura tradițională secuiască. Prin acest program se dorește punerea bazelor unei arhitecturi secuiești autentice, care să influențeze în mod pozitiv practica arhitecturală cât și cea a construcției din lemn, asigurând astfel oportunități de

dezvoltare a investițiilor din zonă. Cunoașterea și învățarea arhitecturii secuiești autentice înseamnă păstrarea tradițiilor și transmiterea generațiilor viitoare, care prezintă interes județean după scopul urmărit.

**11.Indicatori de rezultate:**

- nr. studiilor finalizate;
- nr. locuințelor identificate cu potențial cultural și turistic ;
- volumul de informații determinante în stabilirea stilurilor așezărilor caracteristice județului Harghita;
- modelele de proiecte de regulamente locale de urbanism;
- eliminarea reclamațiilor, dispariția încălcărilor legilor din domeniu și implicit ridicarea calității documentațiilor.

**12.Indicatori de eficiență:**

- instituirea zonelor de protecție a perimetrelor cuprinse în studii și în regulamentele locale de urbanism;
  - cuprinderea în acest program a cât mai multor localități și identificarea a cât mai multor locuințe tradiționale;
  - prezentarea programului și urmărirea unui impact cât mai mare a concluziilor trase precum și continuarea acestui program și în anii viitori;
  - creșterea numărului caselor tradiționale și păstrarea imaginii satului tradițional.
- 

.....2025

Bíró Barna-Botond  
președinte

Fülöp Otilia  
arhitect șef